

Corona-regler

Øget smitterisiko ved sang: Her er Seruminstituttets dokumentation

Kirke.dk har fået aktindsigt i det materiale, der ligger til grund for den sundhedsfaglige vurdering af smittefaren ved sang – og som betyder, at kirkerne skal tage særlige forholdsregler, hvis der skal synges. Udover fem nyhedsartikler drejer det sig om tre videnskabelige studier. Foto: Kåre Gade

29. maj 2020 kl. 10:05

Af [Anders Haubart Madsen](#)

“Især det andet studie på listen ser ganske overbevisende ud,” siger epidemiolog om dokumentationen for øget risiko for smittespredning ved sang

Tre videnskabelige studier og fem nyhedsartikler.

Det er den dokumentation, Statens Serum Institut lægger til grund for de ekstra forholdsregler, der er vedtaget for at forhindre en øget smittespredning ved sang i dansk kirkeliv.

Kirke.dk har fået aktindsigt i de videnskabelige artikler og anekdotiske fortællinger om smittespredning ved korsang, som er begrundelsen for,

at danske kirker nu skal stille plexiglas op foran korsangere og øge afstanden mellem deltagerne på kirkebænkene.

Epidemiolog kalder dokumentation for "overbevisende"

Selv om listen over dokumentation ikke indeholder videnskabelige undersøgelser, der specifikt beskæftiger sig med sang, er dokumentationen alligevel "overbevisende". Det mener epidemiolog Thorkild I. A. Sørensen fra Institut for Folkesundhedsvidenskab ved Københavns Universitet, der samtidig understreger, at spredning af virus gennem luftbårne partikler ikke er hans speciale.

"Især det andet studie på listen ser ganske overbevisende ud, og er jo publiceret efter den grundige faglige vurdering, som altid skal til," skriver han i et mailsvar med henvisning til studiet "[Aerosol emission and superemission during human speech increase with voice loudness.](#)"

Netop det studie viser, at udledningen af partikler fra munden – der kan indeholde virus – øges i takt med stemmens volumen.

Liste over dokumentation for øget smitterisiko ved sang

Her er hele listen over de artikler, Statens Serum Institut henviser til i forhold til øget risiko for smittespredning ved sang:

- 1. Videnskabeligt studie af spredningen af aerosoler (små partikler i luften) i forhold til spredningen af coronavirus**
Anderson EL, Turnham P, Griffin JR, Clarke CC.
[Consideration of the Aerosol Transmission for COVID-19 and Public Health. Risk Anal. 2020;40\(5\):902-7.](#)
- 2. Videnskabeligt studie af øget spredning af aerosoler i takt med øget stemme-volumen**
Asadi S, Wexler AS, Cappa CD, Barreda S, Bouvier NM, Ristenpart WD.
[Aerosol emission and superemission during human speech increase with voice loudness. Sci Rep. 2019;9\(1\):2348.](#)
- 3. Nyhedsartikel om, at 53 ud af 122 korsangere i byen Mount Vernon i staten Washington blev smittet med covid-19 efter at have øvet korsang sammen i to en halv time**
[Los Angeles Times](#)
- 4. Videnskabelig undersøgelse af sagen om smittespredning ved korsang i Mount Vernon i staten Washington**
Hammer L, Dubbel P, Capron L, Ross A, Jordan A, Lee J et al. High

SARS-CoV-2 Attack Rate Following Exposure at a Choir Practice - Skagit County, Washington, March 2020. MMWR Morb Mortal Weeklt Rep. ePub. 2020;5(12). DOI:

[Centers for Disease Control and Prevention \(CDC\)](#)

5. **Nyhedsartikel om smittespredning ved gudstjeneste i en evangelikal kirke i Frankrig, der er knyttet til over 2500 smittetilfælde af covid-19**

[Reuters](#)

6. **Nyhedsartikel om, at 24 ud af 41 medlemmer af en kirke i den canadiske by Calgary blev smittet med covid-19 efter at have fejret gudstjeneste sammen**

[CTV News](#)

7. **Tale fra ledende sundhedsmedarbejder med udgangspunkt i smittespredningen af covid-19 i samme område i Canada, hvor 24 ud af 41 medlemmer af en kirke blev smittet**

[alberta.ca](#)

8. **Interview med korleder i Berliner Domkantorei om, at 60 ud af 80 medlemmer af koret oplevede symptomer på covid-19 efter at have øvet sammen**

[NDR](#)

Thorkild I.A. Sørensen mener, at de mange anekdotiske fortællinger om smittespredning ved sang tilsammen giver belæg for at øge sikkerhedsforanstaltningerne.

“Derudover kommer så de jo meget ulykkelige hændelser i diverse kirkelige sammenhænge, rapporteret i medierne, og som nok kan fortolkes som følger af sang,” siger han og kommer med et bud på en måde at bevare korsang på i kirkerne:

“Mit bud vil være at følge myndighedernes råd i den konkrete anledning. Rent personligt kan jeg sige, at en af de fineste koroplevelser vi har haft var i en kirke i Milano for en del år siden, hvor det flerstemmige kor var fordelt i hele kirken.”

Kirke.dk har også forsøgt at få en vurdering af Statens Serum Instituts dokumentation fra to virologer, men de er ikke vendt tilbage på henvendelserne.

Genåbning af kirker For abonnenter på Kirke.dk

Endelig: Nye retningslinjer for genåbning af kirker og trossamfund er klar

Tjekliste ved korsang i kirken

Biskoppernes task force-gruppe for musik har sammen med Landsforeningen af Menighedsråd og de faglige organisationer udarbejdet en tjekliste til brug for den lokale dialog om genoptagelse af korvirksomhed i folkekirken i forbindelse med genåbningen af kirkerne.

Udover de overordnede retningslinjer til plads og afstand, indeholder tjeklisten også anbefalinger om blandt andet adgangsforhold, udluftning, prøvernes varighed og håndtering af nodemateriale.

[Se tjeklisten på Landsforeningen af Menighedsråds hjemmeside.](#)

Kirkelivet og coronakrisen

De omfattende tiltag, der skal bremse coronasmitte i Danmark, får også hidtil usete konsekvenser for kirker og kirkelige organisationer. I denne serie dækker Kirke.dk de mange udfordringer, det stiller kirkelivet overfor, samtidig med at vi deler de løsninger og initiativer, som tages i brug lokalt og nationalt.

[Læs alle artiklerne i serien >](#)

Kirke.dk

Udgivet af Kristeligt Dagblad

Vimmelskaftet 47

1161 København K

Tlf. 33 48 05 00

Abonnement: service@kirke.dk

Kontakt: redaktion@kirke.dk

Følg Kirke.dk: